

Tvorba názvů ze vzorců

- MnO : $\text{Mn}^{II+} \text{O}^{II-}$ - oxid manganatý
- I_2O_5 : $\text{I}_2^{V+} \text{O}_5^{II-}$ - oxid jodičný
- OsO_4 : $\text{Os}^{VIII+} \text{O}_4^{II-}$ - oxid osmičelý
- PbO_2 : $\text{Pb}^{IV+} \text{O}_2^{II-}$ - oxid olovičitý
- WO_3 : $\text{W}^{VI+} \text{O}_3^{II-}$ - oxid wolframový
- Li_2O : $\text{Li}_2^{I+} \text{O}^{II-}$ - oxid lithný
- V_2O_3 : $\text{V}_2^{III+} \text{O}_3^{II-}$ - oxid vanaditý
- Cl_2O_7 : $\text{Cl}_2^{VII+} \text{O}_7^{II-}$ - oxid chloristý
- P_4O_{10} : $2 \times \text{P}_2\text{O}_5$: $\text{P}_2^{V+} \text{O}_5^{II-}$
- N_2O : $\text{N}_2^{I+} \text{O}^{II-}$ - oxid dusný
- BaO : $\text{Ba}^{II+} \text{O}^{II-}$ - oxid bamatý
- Ca_3N_2 : $\text{Ca}^{II+} \text{N}_3^{III-}$ - nitrid vápenatý
- Na_3P : $\text{Na}_3^{I+} \text{P}^{III-}$ - fosfid sodný
- Zn_2C : $\text{Zn}_2^{II+} \text{C}^{IV-}$ - karbid zinečnatý
- Fe_4Si_3 : $\text{Fe}_4^{III+} \text{Si}_3^{IV+}$ - silicid železitý
- CrAs : $\text{Cr}^{III+} \text{As}^{III-}$ - arsenid chromitý
- Fe_3B_2 : $\text{Fe}_3^{II+} \text{B}_2^{III-}$ - borid železnatý
- NaH : $\text{Na}^{I+} \text{H}^{I-}$ - hydrid sodný
- FeCl_3 : $\text{Fe}^{III+} \text{Cl}_3^{I-}$ - chlorid železnatý
- Na_2O_2 : $\text{Na}_2^{I+} \text{O}_2^{I-}$ - peroxid sodný
- Cl_2S_7 : $\text{Cl}_2^{VII+} \text{S}_7^{II-}$ - sulfid chloristý
- ZnS : $\text{Zn}^{II+} \text{S}^{II-}$ - sulfid zinečnatý
- HPO_2F_2 : difluorofosforečná kyselina
- $\text{H}_2\text{PO}_3\text{Br}$: bromofosforečná kyselina
- $\text{HASO}_2(\text{NH}_2)_2$: diamidoarseničná kyselina
- $\text{H}_2\text{AsO}_3\text{NH}_2$: amidoarseničná kyselina
- SO_2Cl_2 : chlorid kyseliny sírové
- POF_3 : fluorid kyseliny sírové
- $\text{PO}(\text{NH}_2)_3$: triamid kyseliny sírové
- SOCl_2 : dichlorid thionylu
- $\text{SO}_2(\text{NH}_2)_2$: diamid sulfurylu
- POF_3 : trifluorid fosforylu
- H_3AsS_4 : tetrathioarseničná kyselina
- H_3IO_5 : $\text{H}_3^{I+} \text{I}^{VII+} \text{O}_5^{II-}$ - kyselina trihydrogenjodistá
- HBrO_3 : $\text{H}^{I+} \text{Br}^{V+} \text{O}_3^{II-}$ - kyselina bromičná
- H_2SeO_3 : $\text{H}_2^{I+} \text{Se}^{IV+} \text{O}_3^{II-}$ - kyselina (dihydrogen)seleničitá
- H_3BO_3 : $\text{H}_3^{I+} \text{B}^{III+} \text{O}_3^{II-}$ - kyselina trihydrogenboritá
- H_3ReO_5 : $\text{H}_3^{I+} \text{Re}^{VII+} \text{O}_5^{II-}$ - kyselina trihydrogenrhenistá
- HClO : $\text{H}^{I+} \text{Cl}^{I+} \text{O}^{II-}$ - kyselina chlorná
- Na_2SeO_4 : $\text{Na}_2^{I+} (\text{Se}^{VI+} \text{O}_4^{II-})^{II-}$ - selenan sodný
- Na_3PO_4 : $\text{Na}_3^{I+} (\text{P}^{V+} \text{O}_4^{II-})^{III-}$ - fosforečnan sodný
- $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$: $\text{Ca}_3^{II+} (\text{P}^{V+} \text{O}_4^{II-})_2^{III-}$ - fosforečnan vápenatý
- $\text{Al}(\text{HSO}_4)_3$: $\text{Al}^{III+} (\text{H}^{I+} \text{S}^{VI+} \text{O}_4^{II-})_3$ - hydrogensíran hlinitý
- $\text{Cs}_2\text{H}_4\text{TeO}_6$: $\text{Cs}_2^{I+} (\text{H}_4^{I+} \text{Te}^{VI+} \text{O}_6^{II-})^{II-}$ - tetrahydrogentelluran cesný

Tvorba vzorců z názvů

- oxid sodný : $\text{Na}^{I+} \text{O}^{II-}$ - Na_2O
- oxid uhličitý : $\text{C}^{IV+} \text{O}^{II-}$ - $\text{C}_2\text{O}_4 = \text{CO}_2$
- sulfid olovnatý : $\text{Pb}^{II+} \text{S}^{II-}$ - $\text{PbS}_2 = \text{PbS}$
- sulfid železitý : $\text{Fe}^{III+} \text{S}^{II-}$ - Fe_2S_3
- selenid manganitý : $\text{Mn}^{VII+} \text{S}^{II-}$ - Mn_2Se_7
- selenid bismutičný : $\text{Bi}^{III+} \text{Se}^{II-}$ - Bi_2Se_5
- tellurid hořečnatý : $\text{Mg}^{II+} \text{Te}^{II-}$ - $\text{Mg}_2\text{Te}_2 = \text{MgTe}$
- tellurid chromitý : $\text{Cr}^{III+} \text{Te}^{II-}$ - Cr_2Te_3
- oxid chloričitý : $\text{Cl}^{IV+} \text{O}^{II-}$ - $\text{Cl}_2\text{O}_4 = \text{ClO}_2$
- sulfid jodičný : $\text{I}^{V+} \text{S}^{II-}$ - I_2S_5
- azid sodný : $\text{Na}^{I+} \text{N}_3^{I-}$ - NaN_3
- tellan : $\text{H}_2^{I+} \text{Te}^{II-}$ - H_2Te
- hydroxid vápenatý : $\text{Ca}^{II+} (\text{OH})^{I-}$ - $\text{Ca}(\text{OH})_2$
- nitrid titaničitý : $\text{Ti}^{IV+} \text{N}^{III-}$ - Ti_3N_4
- bromid manganitý : $\text{Mn}^{VII+} \text{Br}^{I-}$ - MnBr_7
- peroxid draselný : $\text{K}^{I+} \text{O}_2^{I-}$ - K_2O_2
- borid hlinitý : $\text{Al}^{III+} \text{B}^{III-}$ - $\text{Al}_3\text{B}_3 = \text{AlB}$
- karbid rubidný : $\text{Rb}^{I+} \text{C}^{IV-}$ - Rb_4C
- hydrid hořečnatý : $\text{Mg}^{II+} \text{H}^{I-}$ - MgH_2
- silicid manganičitý : $\text{Mn}^{IV+} \text{Si}^{IV-}$ - $\text{Mn}_4\text{Si}_4 = \text{MnSi}$
- dusičnan barnatý : $\text{Ba}^{II+} (\text{N}^{V+} \text{O}_3^{II-})^{I-}$ - $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$
- síran hlinitý : $\text{Al}^{III+} (\text{S}^{VI+} \text{O}_4^{II-})^{III-}$ - $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$
- uhličitan vápenatý : $\text{Ca}^{II+} (\text{C}^{IV+} \text{O}_3^{II-})^{II-}$ - $\text{Ca}_2(\text{CO}_3)_2 = \text{CaCO}_3$
- siřičitan sodný : $\text{Na}^{I+} (\text{S}^{IV+} \text{O}_3^{II-})^{II-}$ - $\text{Na}_2(\text{SO}_3)$
- chroman draselný : $\text{K}^{I+} (\text{Cr}^{VI+} \text{O}_4^{II-})^{II-}$ - $\text{K}_2(\text{CrO}_4)$
- seleničitan sodný : $\text{Na}^{I+} (\text{Se}^{VI+} \text{O}_3^{II-})^{II-}$ - $\text{Na}_2(\text{SeO}_3)$
- selenan vápenatý : $\text{Ca}^{II+} (\text{Se}^{VI+} \text{O}_4^{II-})^{II-}$ - $\text{Ca}(\text{SeO}_4)$
- chlorečnan draselný : $\text{K}^{I+} (\text{Cl}^{V+} \text{O}_3^{II-})^{I-}$ - $\text{K}(\text{ClO}_3)$
- síran amonný : $\text{NH}_4^{I+} (\text{S}^{VI+} \text{O}_4^{II-})^{II-}$ - $(\text{NH}_4)_2(\text{SO}_4)$
- hydrogenfosforečnan manganitý : $\text{Mn}^{VII+} (\text{H}^{I+} \text{P}^{V+} \text{O}_4^{II-})^{II-}$ - $\text{Mn}_2(\text{HPO}_4)_7$
- dihydrogenarseničnan boritý : $\text{B}^{III+} (\text{H}_2^{I+} \text{As}^{V+} \text{O}_4^{II-})^{I-}$ - $\text{B}(\text{H}_2\text{AsO}_4)_3$

Anotace, citace a zdroje

• Materiál je vhodné použít po procvičení kapitoly věnované anorganickému názvosloví. Jde o praktická cvičení, díky kterým získají žáci dovednosti. Časová dotace na materiál je 1 vyučovací hodina a domácí příprava. DUM je vhodné propojit s názvoslovím v DUMech Ts81 a Ts82.

• MAREČEK, Aleš; HONZA, Jaroslav. *Chemie pro čtyřletá gymnázia. 1. díl.* Brno: Masarykova univerzita, 1995
GREENWOOD, N. N.; EARNSHAW, A. *Chemie prvků.* Praha: Informatorium, 1993

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ts83aKo

Tvorba názvů ze vzorců

• MnO :• I₂O₅ :• OsO₄ :• PbO₂ :• WO₃ :• Li₂O :• V₂O₃ :• Cl₂O₇ :• P₄O₁₀ :• N₂O :• BaO :	• Ca₃N₂ :• Na₃P :• Zn₂C :• Fe₄Si₃ :• CrAs :• Fe₃B₂ :• NaH :• FeCl₃ :• Na₂O₂ :• Cl₂S₇ :• ZnS :	• HPO₂F₂ :• H₂PO₃Br :• HAsO₂(NH₂)₂ :• H₂AsO₃NH₂ :• SO₂Cl₂ :• PO₂F₃ :• PO(NH₂)₃ :• SOCl₂ :• SO₂(NH₂)₂ :• PO₂F₃ :• H₃AsS₄ :
-
• H₃IO₅ :• HBrO₃ :• H₂SeO₃ :• H₃BO₃ :• H₃ReO₅ :• HClO :	• Na₂SeO₄ :• Na₃PO₄ :• Ca₃(PO₄)₂ :• Al(HSO₄)₃ :• Cs₂H₄TeO₆ :

Tvorba vzorců z názvů

• oxid sodný :• oxid uhličitý :• sulfid olovnatý :• sulfid železitý :• selenid manganitý :• selenid bismutičný :• tellurid hořečnatý :• tellurid chromitý :• oxid chloričitý :• sulfid jodičný :	• azid sodný :• tellan :• hydroxid vápenatý :• nitrid titaničitý :• bromid manganitý :• peroxid draselný :• borid hlinitý :• karbid rubidný :• hydrid hořečnatý :• silicid manganičitý :
-
• dusičnan barnatý :• síran hlinitý :• uhličitan vápenatý :• siřičitan sodný :• chroman draselný :• seleničitan sodný :	• selenan vápenatý :• chlorečnan draselný :• síran amonný :• hydrogenfosforečnan manganitý :• dihydrogenarseničnan boritý :

Anotace, citace a zdroje

- Materiál je vhodné použít po procvičení kapitoly věnované anorganickému názvosloví. Jde o praktická cvičení, díky kterým získají žáci dovednosti. Časová dotace na materiál je 1 vyučovací hodina a domácí příprava. DUM je vhodné propojit s názvoslovím v DUMech Ts81 a Ts82.
- MAREČEK, Aleš; HONZA, Jaroslav. *Chemie pro čtyřletá gymnázia. 1. díl*. Brno: Masarykova univerzita, 1995
- GREENWOOD, N. N.; EARNSHAW, A. *Chemie prvků*. Praha: Informatorium, 1993

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Poznámky k názvosloví

Ts83bKo